

[Justitsministeren.]

Hovedspørgsmålet i forbindelse med en gennemførelse af offentlighed i forvaltningen er, om man skal blive stående ved offentlighedskommissionens forslag, hvorefter enhver dansk statsborger har adgang til at se dokumenterne i de sager, der nærmere angives i begæringen, eller om man skal gå videre og som i Sverige give enhver adgang til gennem eftersyn af journaler m. v. at skaffe sig oplysninger om, hvilke sager der er til behandling i eller afgjort af et forvaltningskontor, og til at blive gjort bekendt med akterne. Jeg er enig med forslagsstillerne i, at man i hvert fald ikke bør gå længere end offentlighedskommissionens forslag, og jeg kan oplyse, at det norske udvalg har indtaget samme standpunkt.

Det er klart og naturligvis også erkendt af forslagsstillerne, at offentlighedsprincippet selv i denne form ikke kan gennemføres uden begrænsninger. Der må åbnes mulighed for at undtage dokumenter, eventuelt samtlige dokumenter i visse sager, når dette er påkrævet af hensyn til beskyttelse af andre væsentlige interesser. Sådanne undtagelsesbestemmelser kan i lovteknisk henseende udformes på forskellig måde. Man kan overlade afgrænsningen af, hvilke dokumenter der kan undtages, til konkret afgørelse i henhold til mere almindeligt holdte bestemmelser i lovtæksten — bestemmelser, som indeholder en beskrivelse af de hensyn, der skal indgå i afvejningen — eller man kan forsøge at foretage en detaljeret opregning af dokumenter og sagstyper, der ikke er undergivet offentlighed. Spørgsmålet om valget mellem disse lovtekniske alternativer, mellem hvad man har kaldt standardprincippet og enumerationsprincippet, har navnlig været drøftet indgående i forbindelse med arbejdet i den svenske offentlighedskommission. Nu er der vel ingen tvivl om, at der ikke her er tale om et enten-eller; men på baggrund af den diskussion, der har været ført, tør jeg ikke sige, om den kombination af de to regeltyper, der har fundet udtryk i det foreliggende lovforslag, rammer det rigtige.

Af andre spørgsmål skal jeg blot kort nævne forholdet mellem kravet om offentlighed og den tavshedspligt, der påhviler personer, som virker i det offentliges tjene-

ste, samt spørgsmålet om, hvorvidt der er behov for at gennemføre særlige regler til beskyttelse af den, hvis interesser kan være til hinder for, at oplysningen meddeles. Da vi i justitsministeriet havde sat os ind i dette nye materiale, fandt vi det ønskeligt allerede på nuværende tidspunkt at gennemføre en ny undersøgelse af offentligheds-spørgsmålet til brug for forberedelsen af det lovforslag, der efter partsoffentlighedslovens § 12 skal fremsættes i folketingsåret 1969-70. Som jeg tidligere har redegjort for, var det jo meningen med revisionsbestemmelsen i § 12, at man til sin tid skulle se på, hvorledes partsoffentlighedsloven havde virket i praksis. Justitsministeriet har derfor iværksat en undersøgelse af, hvorledes parts-offentlighedsloven har virket i praksis, ikke blot på skatteområdet, men på alle forvaltningsområder. Samtidig har vi anmodet samtlige ministerier om at fremkomme med eventuelle supplerende bemærkninger til de tidligere afgivne udtalelser, dels med hensyn til spørgsmålet om indførelse af et almindeligt offentlighedsprincip i forvaltningen, dels med hensyn til det af offentlighedskommissionen udarbejdede lovudkast.

Selv om jeg er sympatisk stemt over for tanken om at give borgerne større adgang til at gøre sig bekendt med, hvad der foregår i den offentlige forvaltning, vil det efter min mening ikke være rigtigt at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der bør indføres et almindeligt offentlighedsprincip i forvaltningen, og hvorledes reglerne herom i givet fald bør udformes, før resultatet af den iværksatte undersøgelse foreligger, og før der har været fornøden tid til grundigt at overveje de synspunkter, der er kommet frem i de norske og svenske betænkninger.

Gennemførelse af et almindeligt offentlighedsprincip i forvaltningen vil være en meget vidtgående administrativ reform; netop derfor bør vi ikke tage stilling til den på et utilstrækkeligt grundlag. Uanset dette har jeg dog ikke noget imod, at der ned sættes et udvalg, der kan drøfte de problemer, som lovforslaget rejser, og følge det arbejde, der foregår. Jeg er naturligvis parat til at stille det materiale, der allerede foreligger, til disposition og til at redegøre for, hvorledes den iværksatte undersøgelse skrider frem.